

POLITIET
AGDER POLITIDISTRIKT

Trusselvurdering 2024

Agder politidistrikt

Innhold

Forord	3
1.0. Innledning	4
1.1. Om trusselvurderingen	5
1.2. Faktorer som kan påvirke kriminaliteten	5
2.0. Trusler mot offentlig ro, orden og demokratiske verdier	6
2.1. Overordnet situasjonsbilde	7
3.0. Trusler mot alminnelig trygghet i samfunnet	8
3.1. Overordnet situasjonsbilde	9
3.2. Særlig alvorlige kriminalitetstrusler	10
3.2.1. Grov voldskriminalitet i kriminelle nettverk	10
4.0. Trusler mot liv, helse og personlig integritet	11
4.1. Overordnet situasjonsbilde	12
4.2. Særlig alvorlige kriminalitetstrusler	12
4.2.1. Vold mot kvinner i nære relasjoner	12
4.2.2. Seksuallovbrudd mot barn og unge	13
4.2.3. Vold, trusler og ran begått av personer under 18 år	14
5.0. Trusler mot økonomi og arbeidsliv	15
5.1. Overordnet situasjonsbilde	16
5.2. Særlig alvorlige kriminalitetstrusler	17
5.2.1. Økonomisk kriminalitet i bedriftsmarkedet	17
5.2.2. Lønnstyveri	18
5.2.3. Digitale bedragerier ved bruk av phishing	19
6.0. Trusler mot ressursgrunnlag, dyrevelferd og miljø	20
6.1. Overordnet situasjonsbilde	21
6.2. Særlig alvorlig kriminalitetstrussel	22
6.2.1. Ulovlig arealinngrep	22
7.0. Trusler mot IKT sikkerhet og digital infrastruktur	23
7.1. Overordnet situasjonsbilde	24
8.0. Trusler mot grensesikkerhet og indre sikkerhet	26
8.1. Overordnet situasjonsbilde	27

Forord

I denne trusselvurderingen presenterer vi politiets situasjonsbilde og peker på det vi mener er de alvorligste truslene for det kommende året innen ulike kriminalitetskategorier.

Agder er for de aller fleste et trygt sted å bo. De fleste er lovlige borgere og det offentlige rom preges av ro og orden. Likevel viser kriminalitetsstatistikk at Agder har en høyere forekomst av kriminalitet sammenlignet med andre distrikt. Agder har nest høyest antall anmeldelser per 1000 innbygger, etter hovedstaden.

I årets trusselvurdering peker vi på det vi mener er sentrale faktorer og sårbarheter i Agder som påvirker kriminalitetsutviklingen. Den teknologiske utviklingen og den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen er faktorer som påvirker innbyggerne i Agder, og dermed også politiets arbeid. Samtidig scorer Agder lavere enn landsgjennomsnittet på levekårsundersøkelser. Disse sårbarhetene kombinert med en kraftig prisvekst og lavere kjøpekraft, fører til at flere vil oppleve økonomiske utfordringer og kriser.

Rapporten viser kompleksiteten og det vide spennet i politiets samfunnsoppdrag. Vi er helt avhengig av et tett og godt samarbeid med kommuner, offentlige etater, politikere på ulike nivåer, næringsliv, ulike organisasjoner og fagmiljøer og vår befolkning for å løse dette samfunnsoppdraget på en god måte.

To av de viktigste forebyggende tiltakene vi i politiet gjør er å dele kunnskapen vår og søke samarbeid. Det å forebygge at kriminalitet oppstår er politiets hovedstrategi, men politiet forebygger ikke kriminalitet alene. I mange tilfeller ligger de viktigste verktøyene og tiltakene i å forebygge at kriminalitet oppstår hos andre enn politiet. Et godt og langsiktig tverrfaglig samarbeid er avgjørende for å forebygge truslene som fremheves i denne rapporten. Et felles kunnskapsgrunnlag og god kjennskap til hverandres roller og ansvar, gir grobunn for godt samarbeid. Vi har flere gode og nylige eksempler på vellykkede samarbeid med våre samvirkeaktører og innbyggere for å forebygge at kriminalitet oppstår i Agder. Vi lykkes med mye. Vi har et godt utgangspunkt å bygge videre på.

Vi er ydmyke for at mange besitter god kunnskap om flere av de temaene som presenteres i rapporten. I utarbeidelsen har vi vært i kontakt med mange dyktige fagmiljøer i og utenfor politiet, og vi ønsker å takke for gode innspill og diskusjoner.

Nå håper vi rapporten brukes aktivt som grunnlag for diskusjon, prioriteringer og tiltak.

Januar 2024

Politimester
Kjerstin Askholt

Innledning 1

1.1. Om trusselvurderingen

Trusselvurdering for Agder politidistrikt beskriver særlig alvorlige kriminalitetstrusler som faller inn under politiets samfunnsoppdrag og ansvarsområder.

Formålet med å dele trusselvurderingen er å bidra til en felles situasjonsforståelse knyttet til de alvorligste kriminalitetstruslene politiet mener samfunnet står ovenfor. Med dette ønsker vi å styrke det tverrfaglige samarbeidet for å forebygge kriminalitet i distriktet.

Rapporten er inndelt i kapitler som tar for seg overordnede kriminalitetskategorier. Hvert kapittel starter med å beskrive et overordnet situasjonsbilde. Deretter presenteres særlig alvorlige kriminalitetstrusler. Disse er fremhevet fordi det er registrert en økning i omfang eller fordi konsekvensene for enkeltindivider eller samfunn vurderes som særlig alvorlige. Det er noen endringer i hvilke kriminalitetstrusler som er fremhevet som særlig alvorlige sammenliknet med fjorårets trusselvurdering for Agder politidistrikt. Det er flere årsaker til det, blant annet at andre kriminalitetstrusler har blitt vurdert som særlig alvorlige basert på ny kunnskap, endring i omfang og utvikling. Det er noen kriminalitetskategorier som ikke har fremhevet særlig alvorlige kriminalitetstrusler. Bakgrunnen for det er at det ikke avdekket kriminalitet av så alvorlig karakter og omfang at en har valgt å løfte de frem. De kapitlene dette gjelder har kun overordnet situasjonsbeskrivelse.

Trusselvurderingen er beheftet med usikkerhet fordi kriminalitetsbildet er dynamisk og rapportens kunnskapsgrunnlag er begrenset. Antall anmeldelser gir ikke noe dekkende bilde av det reelle omfanget og det er store mørketall innenfor alle de overordnede kriminalitetskategoriene.

Rapporten må ses i sammenheng med øvrige nasjonale trusselvurderinger og rapporter utarbeidet av andre aktører i og utenfor politiet.

1.2. Faktorer som kan påvirke kriminaliteten

Flere av kriminalitetstruslene overlapper hverandre og henger tett sammen. Mange faktorer kan påvirke utviklingen på kort og lang sikt. Teknologisk

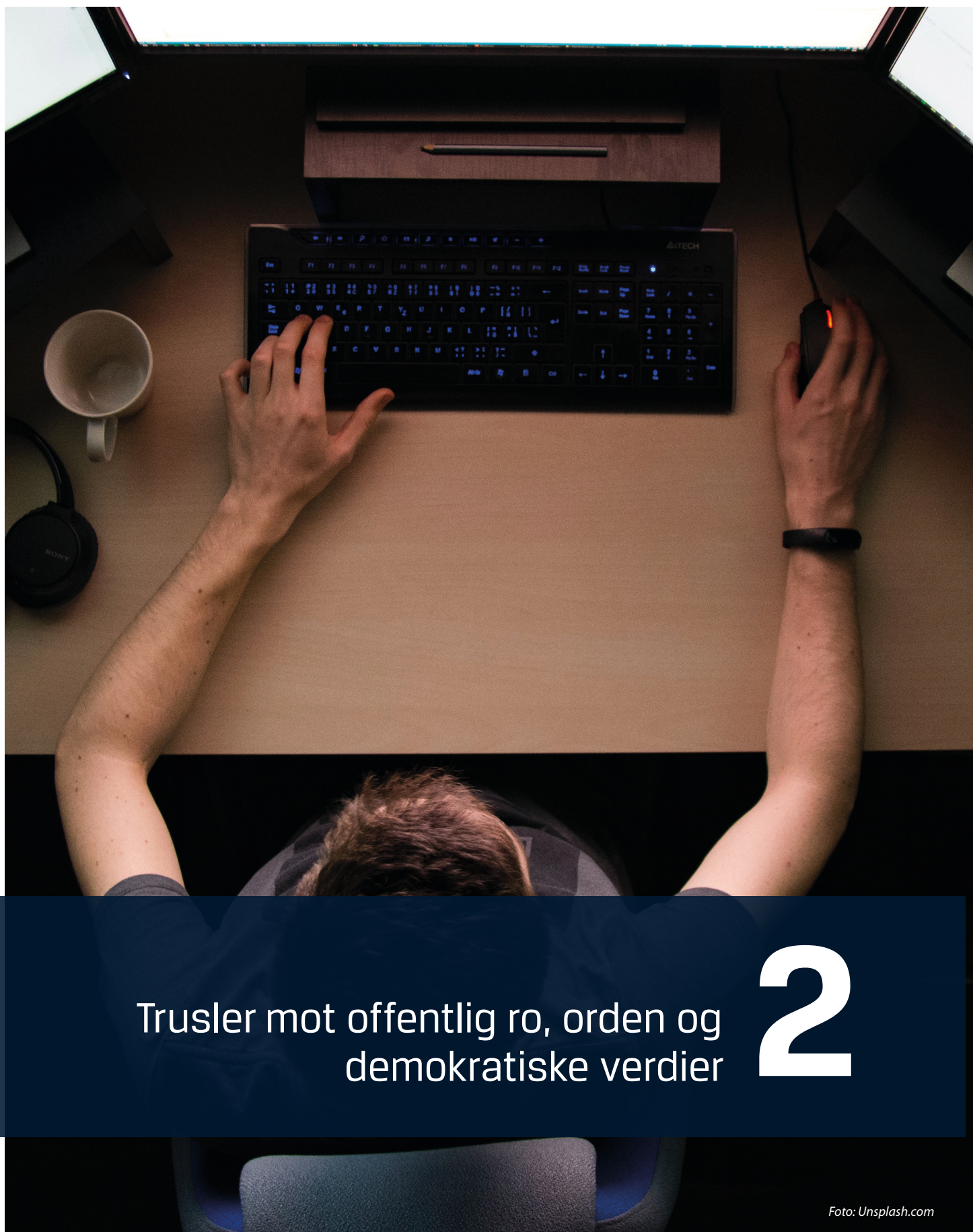
utvikling, internasjonale og nasjonale trender, den sikkerhetspolitiske situasjonen, samfunnsøkonomi, regionale og lokale forhold er eksempler på slike faktorer.

Økt digitalisering og teknologisk utvikling er en sentral faktor som øker handlingsrommet for kriminelle innenfor alle kriminalitetstrusler. Anonymiseringstjenester, krypteringsmuligheter, bruk av kunstig intelligens og nye betalingstjenester legger til rette for flere muligheter, eksempelvis utnyttelse av barn og unge på nett, kjøp og salg av narkotika og andre ulovlige varer og tjenester, hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet og hatkriminalitet.

Den internasjonale sikkerhetspolitiske situasjonen verden står overfor påvirker politiets arbeid lokalt. Det kan føre til tøffere retorikk, økt opplevelse av urettferdighet, krenkelser og sterkere polarisering i samfunnet. Dette kan være drivere for radikaliserings, hatkriminalitet og voldshandlinger. Spredning og formidling av uriktig informasjon er med på å påvirke situasjonsforståelsen.

Agder er en region som scorer lavere enn landsgjennomsnittet på levekårsindikatorer innen utdanning, inntekt og arbeid. Agder har en høyere andel unge uføre sammenliknet med resten av landet. 3,4% av personer i alderen 18-29 år er uføretrygdet, mens landsgjennomsnittet er 2,6%. Regionen har den høyeste andelen personer i alderen 15-61 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak, i tillegg til den høyeste andelen kvinner med lav tilknytning til arbeidslivet. I 2022 var 16,5% av Agders befolkning i alderen 15-51 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak. Tallene for 2023 er ikke klare, men det ingen ting som tyder på at det er store endringer i situasjonen. Agder har også en høyere andel barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt og lavinntekt det siste året sammenliknet med resten av landet.¹ Disse sårbarhetene kombinert med en kraftig prisvekst og lavere kjøpekraft, fører til at flere vil oppleve økonomiske utfordringer og kriser. Namsfogden i Agder melder om økt saksmengde på alle deres forvaltningsområder, eksempelvis utleggsbegjæringer og tvangsinnkreving. Dette er faktorer som kan føre til opplevde kriser, og derav øke tilbøyeligheten for å begå, eller å bli utsatt for kriminalitet.

1. Vedvarende lavinntekt og lavinntekt det siste året er definert av Statistisk sentralbyrå.

Trusler mot offentlig ro, orden og demokratiske verdier

2

Med trusler mot offentlig ro, orden og demokratiske verdier menes kriminalitet som skaper utrygghet i det offentlige rom. Kriminaliteten truer både ytringsfriheten og individets bevegelses- og handlefrihet. Dette omfatter hatkriminalitet og aktivisme hvor vold eller sivil ulydighet kan inntreffe.

2.1. Overordnet situasjonsbilde

Agder påvirkes av lokale, nasjonale og internasjonale forhold. Det preger oss på mange måter, og kommer blant annet til uttrykk gjennom offentlige støttemarkeringer, demonstrasjoner og arrangementer. I Agder har det vært en økning i antall slike arrangementer det siste året. Det vises støtte til ulike parter i internasjonale konflikter, PRIDE-arrangementer, klimaaktivisme og liknende. Der det vises støtte, har det i enkelte tilfeller også dukket opp meningsmotstandere. Arendalsuka er en arena som i stor grad viser dette mangfoldet.

Enkelte etniske, religiøse og seksuelle minoriteter opplever en større andel negative holdninger, hets og hatefulle ytringer. Personer fra Sørlandet, Telemark og Vestfold er mer negative enn landsgjennomsnittet til andre seksuelle legninger og kjønnsidentiteter ifølge en holdningsundersøkelse fra 2022 rettet mot LHBTIQ+. Personer som er både minoritet og ungdom, er ytterligere utsatt for hets og hatefulle ytringer.

I Agder er det enkelte personer som uttrykker støtte til voldelige ekstreme aktører og/eller miljøer. Det er hovedsakelig knyttet til voldelig ekstrem islamisme og høyreekstremisme. Flere av dem har utfordringer med psykisk helse, og har tidligere vært involvert i kriminalitet. Det er en økende bekymring for personer under 20 år som trekkes mot høyreekstreme miljøer. De unge påvirkes i mindre grad av eldre og mer etablerte høyreekstreme aktører. I dag

treffes de gjerne på nettbaserte forum og krypterte kommunikasjonsplattformer som fungerer som ekkokamre, det vil si møteplasser der du kun treffer likesinnede. Meningsmotstandere er helt fraværende.

«Det er en økende bekymring for personer under 20 år som trekkes mot høyreekstreme miljøer».

Voldelig ekstremisme identifiseres blant annet ved bekymringsfull adferd, tilpasningsvansker og uttrykt ideologisk voldsintensjon. Det kommer ofte til uttrykk gjennom hatefulle ytringer på sosiale medier og symbolbruk.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen, spredning av uriktig informasjon, hatefulle ytringer, opplevde krenkelser og urettferdighet er drivere for radikalisering og økt polarisering i samfunnet.

Trusler mot alminnelig trygghet
i samfunnet

3

Med trusler mot alminnelig trygghet i samfunnet menes i denne sammenhengen kriminalitet begått av kriminelle nettverk. Dette er et samlebegrep for miljøer, gjenger, grupperinger eller sett av individer som er knyttet sammen gjennom kriminalitet. Begrepet er en paraplybetegnelse som dekker alt fra organiserte kriminelle grupper til kriminelle ungdomsgrupperinger.

3.1. Overordnet situasjonsbilde

Agders geografiske plassering er attraktiv for kriminelle nettverk. Regionen knytter Østlandet til Vestlandet, og grenser til Europa med daglige fergeforbindelser til Danmark og flyforbindelser til Europa for øvrig. Dette ser vi ved at kriminelle nettverk i Agder har både tette og flyktige knytninger til kriminelle nettverk i andre politidistrikt og utland. Nettverkene motiveres av makt og økonomisk vinning, og narkotikaomsetning er en sentral driver. Politiet har også kjennskap til nettverk som er involvert i ulovlig våpenhandel, hallikvirksomhet, arbeidslivskriminalitet og grov økonomisk kriminalitet. Flere av nettverkene er involvert i multikriminalitet, det vil si at de er involvert i flere kriminalitetstyper. Organisert kriminalitet foregår i det skjulte og preges i stor grad av indrejustis.

Enkelte miljøer fremstår mer organisert og profesjonalisert enn andre. Det er også kriminelle nettverk med hovedsete i andre distrikt som opererer i Agder. I 2023 ble en mann dømt til syv års fengsel for hallikvirksomhet i Hordaland tingrett. Vedkommende hadde sitt hovedsete i et annet distrikt, og opererte langs kysten fra Bergen til Kristiansand og Drammen.²

MC-klubber som definerer seg som 1% MC-klubber er representert i Farsund, Kristiansand og Arendal.³ Enkelte mindre MC-klubber i Agder fremstår som støtteklubber til 1% MC-klubber, og kan fungere som rekrutteringsarenaer for 1% MC-klubbene. De nye bestemmelsene i straffeprosessloven og straffeloven fra 2021 gir politiet muligheten til å kriminalisere deltakelse og rekruttering til disse sammenslutningene.⁴ Erfaring fra andre land som har kriminalisert deltakelse er at de fortsatt er aktive, men holder en lav profil. 1% MC-klubbene i Agder har generelt holdt en lav profil over flere år, og det er ikke kjent hvordan lovendringen har påvirket deres aktivitet i Agder.

«Politiet har også kjennskap til nettverk som er involvert i ulovlig våpenhandel, hallikvirksomhet, arbeidslivskriminalitet og grov økonomisk kriminalitet».

2. Dommen ble anket, og er derfor ikke rettskraftig.

3. 1% MC-klubb er en motorsykelklubb som selv definerer seg utenfor det lovlidige samfunnet.

4. LOV-2021-06-18-126, Lov om endringer i straffeprosessloven og straffeloven (kriminalisering av deltakelse i kriminelle sammenslutninger).

Kriminelle spesialister som selger varer og tjenester til kriminelle nettverk omtales som "crime as a service (CaaS)". På norsk omtales det som kriminalitet som en handelsvare. Det innebærer at kriminelle nettverk og aktører kan kjøpe tjenester som de ikke selv ønsker å utføre eller mangler kompetanse til å gjennomføre, eksempelvis voldshandlinger eller digitale bedragerier. Dette øker i omfang, og bidrar til at nettverkene enklere kan bygge kriminelle kapabiliteter.⁵ I politiets nasjonale trusselvurdering fremheves økt aktivitet blant svenske kriminelle nettverk i Norge. I Agder er det ikke registrert en økning blant svenske kriminelle, men vi følger utviklingen nøye.

«Kriminelle spesialister som selger varer og tjenester til kriminelle nettverk omtales som "crime as a service (CaaS)". På norsk omtales det som kriminalitet som en handelsvare».

«I flere saker har det blitt benyttet både stikkvåpen og skytevåpen hvor fornærmede har blitt påført alvorlige skader».

Til tross for sterk indrejustis og at kriminaliteten i stor grad skjer i det skjulte, har voldskriminaliteten i kriminelle nettverk økt det siste året. I flere saker har det blitt benyttet både stikkvåpen og skytevåpen hvor fornærmede har blitt påført alvorlige skader. Slike hendelser bidrar til å øke konfliktnivået mellom aktører og nettverk, og øker risikoen for ytterligere eskalering av voldskriminalitet med økt fare for tap av menneskeliv. Frykt for represalier og selvinkriminering fører til at flere alvorlige straffbare forhold ikke anmeldes.

Voldskriminalitet som en handelsvare har fått større utbredelse blant de kriminelle nettverkene i Norge, det vil si at kriminelle aktører kan kjøpe tjenesten av andre kriminelle aktører. Det er også aktuelt i Agder.

3.2. Særlig alvorlige kriminalitetstrusler

3.2.1. Grov voldskriminalitet i kriminelle nettverk

Konflikter i kriminelle nettverk er hovedsakelig knyttet til narkotikakriminalitet og gjeldsinnkreving, som er kjente drivere til vold og trusler. I Agder har politiet også sett at sjalusi er en sentral driver.

5. Begrepet kapabilitet stammer fra det engelske ordet capability. Det er satt sammen av ordene capacity og ability, og refererer til en person eller nettverks kapasiteter og evner.

Trusler mot liv, helse og
personlig integritet

4

Med trusler mot liv, helse og personlig integritet menes i denne sammenheng vold og seksuelle overgrep mot barn og voksne. Vold og seksuelle overgrep begås både i det offentlige og private rom, fysisk og over internett. Trusler mot personlig integritet inkluderer også krenkelser av identitet og verdighet.

4.1. Overordnet situasjonsbilde

Flere mennesker har mistet livet som følge av voldshandlinger i Agder. Høsten 2023 ble en mor og hennes åtte år gamle datter drept i Kristiansand. Siktete i saken er far og tidligere ektefelle til ofrene.⁶

Anmeldte brudd på besøksforbud i Agder er på sitt høyeste sammenliknet med de siste fem årene. Det er hovedsakelig menn under 50 år som bryter ilagt besøksforbud. Et betydelig flertall av de fornærmede er kvinner i samme aldersgruppe. Politiet er også kjent med at en del brudd på besøksforbud ikke anmeldes.

Det er registrert en økning i antall oppdrag knyttet til psykiatri og bistand til helsevesenet de siste årene, og politiet mottar jevnlig bekymringer for personer som er tilbøyelige til å begå vold. Flere av disse har utfordringer med psykisk uhelse. Kombinert med inntak av rusmidler, kan det øke tilbøyeligheten for å begå alvorlig vold, både planlagt og affektiv vold. Disse personene vil fortsette å utgjøre en fare for liv og helse mot andre, heriblant personer i nær relasjon, politi, hjelpeapparat, andre offentlige myndigheter eller uskyldige personer.

Anmeldte seksuallovbrudd mot barn er betydelig høyere enn mot voksne. Innenfor den alvorligste kategorien, som er definert som voldtekt, er det langt flere personer over 18 år som har blitt

rammet sammenliknet med de under 18 år. Gjerningspersoner finnes i alle aldersgrupper, men menn i aldersgruppen 15-24 år skiller seg ut. Deretter kommer aldersgruppen 25-39 år. Informasjon fra blant annet overgrepsmottaket ved Sørlandet sykehus underbygger at det er store mørketall.

De aller fleste barn og unge er lovlidige. Likevel har det vært en negativ utvikling lokalt og nasjonalt, og alle politidistriktene har sett en økning i antall anmeldte forhold innen vold, trusler og ran begått av ungdom i alderen 10-17 år siden 2020. Økningen i Agder har vedvart gjennom 2023.

4.2. Særlig alvorlige kriminalitetstrusler

4.2.1. Vold mot kvinner i nære relasjoner

Vold mot kvinner i nære relasjoner blir ansett som et folkehelseproblem og samfunnsproblem. Tall fra krisesentrene viser at flertallet av beboerne i 2022 hadde opplevd vold over flere år. Flere av kvinnene har ikke anmeldt voldsutøveren, noe som underbygger at det er mørketall på området.

Gjerningspersonene kan være partnere, tidligere partnere, barn, foreldre, søsken eller andre familiemedlemmer eller personer som står fornærmede nært. Det er nåværende eller tidligere ektefeller/samboere/kjærester som er den største

6. Siktete ble funnet død, saken er fortsatt under etterforskning.

gruppen blant voldsutøverene. Kvinner i aldersgruppen 18-29 år og 30-39 år er de to største gruppene med overnattingsdøgn på krisesentrene i Agder. Dette er også de største gruppene fornærmede kvinner i anmeldte forhold knyttet til vold, hensynsløs adferd og brudd på besøksforbud. En endring som Sørlandet krisesenter har merket seg, er at kvinnelige beboere i aldersgruppen 18-29 år har større utfordringer med psykisk uhelse og kommer fra lavt fungerende familier. Dette manifesterer seg hos de berørte kvinnene gjennom lav livsmestring. Kvinner utenfor arbeidslivet er overrepresentert på krisesentrene i Agder.

Vold mot kvinner i nære relasjoner er en vedvarende trussel. De økonomiske utfordringene med økte levekostnader kan føre til at flere personer og familier kan oppleve livskriser.⁷ For personer med voldskapasitet kan slike kriser øke tilbøyeligheten for å begå vold mot familiemedlemmer eller andre personer som de opplever har skyld i utfordringene. Kombinert med rusbruk og psykisk uhelse kan det ytterligere forsterke tilbøyeligheten for å begå vold.

«Det er nåværende eller tidligere ektefeller/samboere/kjærester som er den største gruppen blant voldsutøverene».

4.2.2. Seksuallovbrudd mot barn og unge

Hovedandelen av barn og unge som utsettes for seksuelle overgrep er bekjent av overgriperen i en eller annen form. Det kan være familiære relasjoner, fysiske og digitale bekjentskaper. Sistnevnte er primært gjennom sosiale medier. Det er hovedsakelig menn som begår seksuallovbrudd mot barn og unge. De er i alle aldre, men aldergruppen 15-24 år skiller seg ut i de anmeldte seksuallovbruddene.

Salg av egenprodusert seksualisert materiale øker som følge av at barn selger og frivillig deler, eller presses til å dele. Politiet sammen med samarbeidsaktører i Agder har også fanget opp at flere ungdommer selger seksualisert materiale og seksuelle tjenester for å skaffe seg penger.

«Snapchat er blant de største arenaene der de straffbare seksuelle handlingene begås mot barn og unge».

Sosiale medier, kommunikasjons- og spillplattformer er fortsatt sentrale arenaer for overgripere til å komme i kontakt med barn. Snapchat er blant de største arenaene der de straffbare seksuelle handlingene begås mot barn og unge. Mange av de unge er ukritiske til hvem de snakker med og legger til sine kontoer på sosiale medier. Det er gjerne kontoer som er åpne for alle, og lenkes til andre kontoer de har på andre plattformer. Slik kan overgriperne, som ofte utgir seg for å være ungdom, navigere og søke etter ofre i et rom uten grenser. En fremgangsmåte for overgripere er at de finner åpne chattegrupper, for eksempel på Discord eller spillplattformer, og går

7. Eksempler på livskriser kan være samlivsbrudd, økonomiske utfordringer, oppsigelse og permitteringer, konflikter rundt samværsrett med barna.

gjennom listen over deltakere. Ut i fra preferanser, sender overgriperen meldinger til de aktuelle i gruppen i håp om svar. De som svarer på første henvendelse, er særlig utsatt for å bli groomet i den hensikt om å begå/bli utsatt for et seksuallovbrudd.⁸

Seksuallovbrudd mot barn og unge, både fysisk og digitalt, er en vedvarende trussel. Økt tilgjengelighet i det digitale rom ved å selge seksualisert materiale og seksuelle tjenester, ha åpne kontoer på sosiale medier og være uforsiktlige knyttet til hvem de treffer på nett, øker handlingsrommet for overgriperne. Seksuelle overgrep på internett er særlig krevende å avdekke fordi teknologien i stor grad muliggjør anonymitet for overgriperen.

4.2.3. Vold, trusler og ran begått av personer under 18 år

Andelen ungdommer under 18 år som er involvert i vold, trusler og ran, også omtalt som voldskriminalitet, har økt de siste årene i Agder.⁹ Økningen er fra 2020, og har vedvart gjennom 2023. Halvparten av gjerningspersonene i alderen 10-17 år innenfor voldskriminalitet var mellom 10-14 år i 2023.

Den store andelen av ungdomsvolden skjer i det offentlige rom, både i og utenfor bysentra. Ran har hovedsakelig blitt begått av gutter i Kristiansandsområdet, men det er også registrert en økning i Arendal. Ofre for ungdomsvolden er i stor grad bekjent av voldsutøverene, og i liten grad tilfeldige. Tilfeldige ofre er i all hovedsak voksne personer som er på jobb, eksempelvis butikkansatte, bussjåfører og offentlige ansatte. Motiver for å begå vold og fremsette trusler dreier seg i stor grad om tidligere hendelser, pågående konflikter, rykter og endringer

i relasjoner og omgangskretser. Blant jenter er det særlig baksnakking og ryktespredning som er motivet. Aktører som jobber tett på ungdommene nevner også at manglende språkforståelse skaper misforståelser som fører til trusler og vold.¹⁰

Det er store mørketall på området. Det er flere årsaksforklaringer til det, eksempelvis taushetskultur der personer ikke melder ifra om straffbare forhold i frykt for represalier, skam eller at hendelser håndteres utenfor politiet, for eksempel skoler og institusjoner. Det rapporteres også fra førstelinjen, både i politiet og eksterne samarbeidsaktører, om svekket tillit til politiet blant ungdom. Det forklares blant annet med at ungdom opplever at voldshandlingene ikke får konsekvenser for voldsutøverene, og at de fortsetter sin kriminelle aktivitet.

«Nesten halvparten av gjerningspersonene i alderen 10-17 år innenfor voldskriminalitet var mellom 10-14 år i 2023».

Det er enkelte ungdomsmiljøer og personer under 18 år som utfordrer politiet og samfunnet for øvrig. Vold, trusler og ran begått av personer under 18 år vil fortsette, og kan påvirke opplevelsen av alminnelig trygghet for berørte områder og innbyggere som bor og jobber der.

8. Grooming er at en voksen person avtaler et møte med et barn under 16 år i den hensikt å begå et seksuelt overgrep.

9. Vold, trusler og ran, også omtalt som voldskriminalitet, er basert på tolv utvalgte statistikkgrupper i politiet.

10. Med manglende språkforståelse refereres det til at ungdommene ikke forstår det de sier eller blir fortalt. Det handler ikke om norsk som språk, men ord og uttrykk som stadig endrer betydning eller antatt betydning.

Trusler mot økonomi og arbeidsliv

5

Med trusler mot økonomi og arbeidsliv menes kriminalitet som rammer både næringslivet, privatpersoner og velferdssamfunnet ved å forårsake økonomiske tap og undergrave legale strukturer, opparbeidede rettigheter i arbeidslivet og et fritt og rettferdig marked.

5.1. Overordnet situasjonsbilde

I en rapport fra 2022 av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA), blir det anslått at skjult verdiskapning i den norske skyggeøkonomien tilsvarer 3% av landets brutto nasjonalprodukt. Økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet er ofte to sider av samme sak, og er utelukkende profittmotivert. Dette øker også behovet for å hvitvaske det straffbare utbytte.

Finansnæringen melder om økt trussel for innsidevirksomhet fordi en ser økt omfang av organiserte kriminelle nettverk som involverer seg i bedragerier. Finansnæringen har iverksatt flere tiltak for å forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet. Dette krever i større grad at de kriminelle er avhengig av kompetanse for å komme seg rundt tiltakene, eksempelvis personer på innsiden av finansinstitusjoner. Politiet registrerer også at profesjonelle hvitvaskere tilbyr sine tjenester til kriminelle. På det mørke nettet kan en kjøpe en rekke type kriminelle tjenester.

Eiendomsmarkedet består av store verdier og er en attraktiv bransje for kriminelle aktører. Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter har tidligere belyst at rundt 50% av kriminelles økonomiske utbytte hvitvaskes gjennom eiendomsmarkedet. Med den kunnskap som politiet nasjonalt og lokalt besitter, er det grunn til å tro at kriminelle aktører hvitvasker det økonomiske utbytte gjennom eiendomsmarkedet i Agder.

«Med prisvekst og redusert kjøpekraft øker handlingsrommet for useriøse aktører til å begå arbeidskriminalitet».

Arbeidslivskriminalitet kjennetegnes ved at det ofte begås flere lovbrudd samtidig. Samme aktør kan for eksempel begå lønnstyveri, skattesvik, brudd på arbeidsmiljøloven, trygdesvindler, bedrageri, bokføringsovertredelser, konkursskriminalitet og hvitvasking av utbytte. Bransjer som skiller seg ut er de som krever liten eller ingen formell kompetanse, eksempelvis innen bygg og anlegg, renhold, transport og logistikk, bilpleie og verksted, og servering. Det kan også være bransjer som opplever stor etterspørsel. Med prisvekst og redusert kjøpekraft øker handlingsrommet for useriøse aktører til å begå arbeidskriminalitet. Det kan også øke tilbøyeligheten for enkelte seriøse aktører fordi den pressede økonomiske situasjonen oppleves så krevende. Dette gjelder både for små og store virksomheter. Større industrietableringer, for eksempel Morrow Batteries i Arendal, skaper stor etterspørsel på boligmarkedet. Ubalanse mellom tilbud og etterspørsel i boligmarkedet kan skape et handlingsrom for useriøse aktører.

Digitale bedragerier retter seg mot både privatpersoner og virksomheter, og det meldes om økning i antall bedragerier både lokalt og nasjonalt. Den mest utbredte metoden er ved bruk av phishing, men vi ser også investeringsbedragerier og såkalte kjærlighetsbedragerier.¹¹ Mot virksomheter knyttes ofte phishingangrep til direktørbedrageri og fakturabedrageri. Personer og virksomheter i Agder ble svindlet for minst 17 millioner kroner i 2023.

5.2. Særlig alvorlige kriminalitetstrusler

5.2.1. Økonomisk kriminalitet i bedriftsmarkedet

Næringslivet i Agder opplever i stor grad en mer presset økonomi med prisvekst på varer og tjenester, økte renter og høyere strømpriser enn andre regioner. Undersøkelser i registrerte konkurs- og tvangsavviklingsbo i Agder viser en økning på over 20% i 2023 sammenliknet med 2022 i Agder. I tillegg forventes det ytterligere økning i antall konkurser, både lokalt og nasjonalt, det kommende året.

I Agder rapporteres det oftest på sammenblanding av person- og firmatransaksjoner, kontanttransaksjoner knyttet til mistanke om svart arbeid og brudd på regnskapslovgivningen. Vi kan se disse rapporteringene i sammenheng med økning i antall konkursregistreringer. Det er grunn til å anta at det er mistanke om straffbare forhold i en betydelig del av konkursboene. Dette gir utbytte som må hvitvaskes og på en eller annen måte må inkorporeres inn i den legale økonomien. Kunnskap fra Akrim-senteret i Kristiansand og anmeldte forhold tyder også på at flere aktører med roller i næringslivet i Agder både har intensjon og kapasitet til å begå grov økonomisk kriminalitet. Enkelte av dem inngår i kriminelle nettverk med knytninger til utlandet.

En kjent metode for å hvitvaske kriminelt utbytte gjennom bedriftsmarkedet er å etablere flere aksjeselskaper og enkeltmannsforetak uten ansatte. Vi har flere aktører i Agder som driver aktivt med å etablere aksjeselskaper og enkeltmannsforetak uten ansatte. Verdiene flyttes rundt og inkorporeres i den legale økonomien. Etter hvert som verdien blir flyttet, begjæres foretakene konkurs eller selskapet opphører, uten verdier. Verdien flyttes gjerne til utland på et tidspunkt. Det gjelder særlig aktører innenfor arbeidslivskriminalitet der hovedaktøren bor og styrer virksomheten fra utlandet.

«I Agder rapporteres det oftest på sammenblanding av person- og firmatransaksjoner, kontanttransaksjoner knyttet til mistanke om svart arbeid og brudd på regnskapslovgivningen».

Økte driftskostnader og redusert konkurransekraft øker handlingsrommet for å begå kriminalitet. Dette gjelder særlig de useriøse aktørene, men kan også være aktuelt for seriøse aktører som opplever et stort økonomisk press. En del virksomheter i utsatte bransjer har allerede små fortjenestemarginer. Økte driftskostnader rammer derfor hardt, og kan bidra til økt tilbøyelighet til å begå enkelte straffbare handlinger som blandt annet skattesvik, regnskapsovertredelser og økonomisk utroskap. Kriminelt utbytte vil bli inkorporert i den legale økonomien i Agder, både av aktører i og utenfor Agder.

11. Phishing er en form for sosial manipulering hvor angriper forsøker å lure mottaker til å dele sensitiv informasjon som gir tilgang til bankkontoer. De mest utbredte formene er gjennom epost, SMS og telefonsamtaler.

5.2.2. Lønnstyveri

Lønnstyveri handler om at arbeidsgiver ulovlig tar penger fra arbeidstakers lønn gjennom ulike metoder, for eksempel at arbeidsgiver holder tilbake hele eller deler av lønnen, gir lavere lønn enn hva som er kontraktsfestet, tariff- eller lovpålagt lønn eller bransjestandard tilsier, manglende overtidsbetaling eller manglende utbetaling av feriepenger. Det ses ofte i arbeidsintensive bransjer, utstrakt bruk av enkeltmannsforetak og hvor det benyttes en stor andel av ufaglærte og midlertidig arbeidskraft, ofte utenlandske arbeidere. Utenlandske arbeidere er særlig sårbare fordi de har manglende kunnskap om lovverket og rettigheter, i tillegg til språkutfordringer.

En stor andel av informasjonen A-krimcenteret, Fair Play Agder og politiet mottar gjelder bekymringer knyttet til svart arbeid og lønnstyveri, hovedsakelig rettet mot utenlandske arbeidstakere. I bygg- og anleggsbransjen har en sett flere aktører med også utenlandske eiere som bevisst benytter seg av utenlandsk arbeidskraft og begår lønnstyveri. Næringslivet i Agder består hovedsakelig av små og mellomstore bedrifter. Økokrim viser til at lønnstyveri i stor grad rammer dette markedet. Økte driftskostnader og redusert kjøpekraft kombinert med lav oppdagelsesrisiko skaper et større handlingsrom for useriøse aktører.

«Det ses ofte i arbeidsintensive bransjer, utstrakt bruk av enkeltmannsforetak og hvor det benyttes en stor andel av ufaglærte og midlertidig arbeidskraft, ofte utenlandske arbeidere.»

5.2.3. Digitale bedragerier ved bruk av phishing

Bedragerier ved oppringing, også kalt "voice phishing" eller "vishing", øker i omfang.¹² Hovedmålet er å manipulere mottaker til å oppgi sensitiv informasjon som gir tilgang til bankkontoer. Ofrene blir oppringt av svindlerne som utgir seg for å være en virksomhet, eksempelvis politiet eller banken. En av de mest utbredte metodene blant svindlerne er at de ringer på vegne av den aktuelle virksomheten og skal hjelpe fornærmede å avverge et pågående bedrageri. En trend den siste tiden er at svindleren ringer om et pågående bedrageri, og opplyser at det vil komme en ansatt hjem til den fornærmede for å bistå i arbeidet med å avverge bedrageriet. Like etter så ringer det på døren. Dette gjør svindleren for å øke troverdigheten. Flere ofre er blitt manipulert til å dele opplysninger som sikrer tilgang til bankkontoer. Politiet har også sett at svindlerne får fornærmede selv til å overføre pengene til dem ved å påstå at pengene må flyttes til en sikker konto med umiddelbar virkning. Hvis ikke vil alt bli tapt i det påståtte pågående bedrageriet. Fornærmede i Agder har blitt svindlet for minst 10 millioner kroner i phishing-bedragerier i 2023. Flertallet av de fornærmede i Agder er over 70 år, men politiet ser tendenser til at flere yngre også rammes.

Det er flere kriminelle nettverk som står bak phishing-bedragerier mot privatpersoner. Det er relativt enkelt å gjennomføre, og det gir store økonomiske gevinster i løpet av svært kort tid. Pengene flyttes raskt mellom kontoer, og det er flere personer i Agder som fungerer som pengemuldyr.

Pengemuldyrene får betalt for å motta og overføre beløpet videre i et forsøk fra bakmannen på å tilsløre opphavet bak pengene.¹³

«Fornærmede i Agder har blitt svindlet for minst 10 millioner kroner i phishingbedragerier i 2023».

Privatpersoner og virksomheter i Agder vil utsettes for ulike former for digitale bedragerier. Dette er en kriminalitetsform hvor det er svært vanskelig å avdekke gjerningspersonene og pengeflyten. Utvikling og bruk av kunstig intelligens vil gjøre metodene mer avanserte og vanskeligere å avdekke. Dette øker handlingsrommet for de kriminelle aktørene.

12. Voice phishing, også kalt "vishing", er en phishing-metode der de ringer ofrene i et forsøk på å manipulere og påvirke offeret til å utføre handlinger som gir svindlerne tilgang til ofrenes sensitive informasjon.

13. Pengemuldyr er personer som stiller kontoen sin disponibel for svindlerne.

Trusler mot ressursgrunnlag,
dyrevelferd og miljø

6

Med trusler mot ressursgrunnlag og miljø menes kriminalitet som truer natur, dyr, miljø og kulturminner. Dette omfatter for eksempel ulovlig utslipp og avfallshåndtering, ødeleggende inngrep i naturen, forurensning, handel med truede arter, dyrevelferd og ulovlig uttak av verdifulle naturressurser.

6.1. Overordnet situasjonsbilde

I Agder er det registrert ca. 760 truede arter, og distriktet har flere områder som har en form for vernestatus. Agder er hjem til en av fem marine nasjonalparker i Norge, Raet nasjonalpark, som strekker seg fra Tvedestrand og Arendal til Grimstad. Norge har også et internasjonalt ansvar for vern av den europeiske villreinen. Den sørligste bestanden finnes i Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei, og bidrar til at Agder har et særlig ansvar for å ivareta arten. Enkelte steder i villreinområdet er det kjent at det drives aktivt med ulovlig motorferdsel.

Ulovlig motorferdsel i utmark og ulovlig arealinngrep er vedvarende trusler mot miljø, ressursgrunnlag og biologisk mangfold fordi det kan gi langvarige og uopprettelige skader. Allerede truede arter kan påvirkes negativt av dette i form av forstyrrelser i reproduksjon og tap av habitat og leveområder. Næringsutvikling og utbygging av hyttefelt i Agder kan påvirke miljø, ressursgrunnlag og biologisk mangfold.

Det er kriminelle nettverk i Norge som har spesialisert seg på ulovlig import og salg av hunder fra valpefabrikker i utlandet. Mattilsynet trekker frem Øst-Europa som en sentral region for denne kriminalitetstypen. I Agder har vi sett lokale aktører som kan knyttes til et slikt nettverk som en del av

distribusjonsleddet. Valpefabrikkene og nettverkene har lite fokus på dyrevelferd, noe som gjenspeiles i plutselige sykdommer og lidelser hos dyrene. Kjøperes ønske om å redde enkeltindivider bidrar til å opprettholde den profittmotiverte aktiviteten.

Illegal handel med truede arter er en milliardindustri, og det er en økende trend nasjonalt og internasjonalt. FN har kategorisert illegal handel med truede arter som alvorlig organisert kriminalitet. Organiserte kriminelle nettverk bruker gjerne samme ruter og metoder som ved smugling av andre ulovligere varer. Norge er leverandør, transittland og mottaker av truede arter. Kriminaliteten er en viktig årsak til at arter dør ut. Flere norske truede arter er ettertraktet i utlandet, både som samleobjekter og delikatesser. Spesielt gjelder dette fugl og fagleegg, som vi også finner i Agder. Det er kjent at det selges posisjonsdata til rovfuglreir på nett. Det er også eksempler på kosttilskudd som inneholder truede plantearter, som blir sendt som vanlig post til personer i Agder. Kristiansand havn er aktuell for både import og eksport av truede arter.

6.2. Særlig alvorlig kriminalitetstrussel

6.2.1. Ulovlig arealinngrep

Med ulovlig arealinngrep menes ulovlig oppføring av bolig, hytter, infrastruktur, og andre tiltak som for eksempel fjerning av vegetasjon, sprenging og påfylling av masser som påvirker arealene i naturen. I det marine miljø kan det være mudring eller tilførsel av masser. Det samme gjelder i innlandsvann og vassdrag. Felles for ulovlig arealinngrep er at det ikke foreligger godkjenning fra offentlige myndigheter. Under denne kriminalitetstypen finner vi blant annet brudd på Plan- og bygningsloven, Naturmangfoldloven, Skogbruksloven, Vannressursloven og Forurensningsloven. Lovene har blant annet som formål å sikre en bærekraftig utnyttelse, bruk og forvaltning av arealene i Norge.

I Agder politidistrikt har vi 236 naturreservater, en nasjonalpark (Raet), 11 landskapsvernområder og ett marint verneområde (Framvaren i Farsund), som alle har til felles å verne verdier innen natur og fauna. Flere av områdene har store hyttefelt og er populære for rekreasjon. Lovlige arealinngrep gjøres i henhold til analyser og konsekvensutredninger fordi menneskelig aktivitet er en stor påvirkningsfaktor på truede arter. Ulovlig arealinngrep kommer på toppen av den lovlige og menneskelige aktiviteten. Dette kan ødelegge truede arters habitat, ødelegge økosystemer og påføre langsiktige og irreversible ødeleggelse.

Det er krevende å avdekke denne typen kriminalitet. Ulovlig arealinngrep forekommer i og utenfor verneområder over hele Agder. Det er både privatpersoner, bedrifter og offentlige etater som begår denne type kriminalitet. Denne kriminalitetsformen er i all hovedsak profittmotivert. Med høy prisvekst og redusert kjøpekraft er det en økt bekymring for at ulovlig arealinngrep vil øke i omfang.

«Ulovlig arealinngrep kommer på toppen av den lovlige og menneskelige aktiviteten. Dette kan ødelegge truede arters habitat, ødelegge økosystemer og påføre langsiktige og irreversible ødeleggelse».

Trusler mot IKT-sikkerhet og digital infrastruktur

7

Med trusler mot IKT-sikkerhet og digital infrastruktur menes kriminalitet mot datasystemer som datainnbrudd, datatyveri og løsepengevirus. Slik kriminalitet begås først og fremst for økonomisk vinning, men også for å skade maskinvare eller digitale tjenester, eller for å få urettmessig tilgang til sensitiv eller annen informasjon.

7.1. Overordnet situasjonsbilde

Trusler mot IKT-sikkerhet og digital infrastruktur går under samlebegrepet cyberkriminalitet. Det er to kategorier av dette, kriminalitet rettet mot datasystemer og kriminalitet ved hjelp av datasystemer. Kriminalitet mot datasystemer er fokuset her.

Ifølge Nasjonalt cyberkriminalitetsregister utsettes bedrifter og virksomheter for massive forsøk på dataangrep, og at det anses som normalbildet. Det store flertallet av dataangrepene karakteriseres som ikke-spesifiserte massedistribuerte angrep, det vil si at dataangrepene er rettet mot tilfeldige virksomheter i søk etter sårbarheter. Det er ofte de små og mellomstore bedriftene (SMB) som rammes, da de har større svakheter knyttet til den digitale sikkerheten. Dette gjelder også for virksomheter i Agder.

Angrepsvektorer, det vil si metoder som kompromitterte nettsider, epostvedlegg og påloggingsinformasjoner, benyttes for å skaffe tilgang til datasystemene, gjennom skadelige programvarer (skadevare). Informasjonen selges videre på det mørke nettet. Cyberkriminelle anvender automatiserte verktøy som konstant leter etter sårbarheter i infrastrukturen. På denne måte får de

tilgang til datasystemene. Dette kan blant annet være manglende oppdatering av programvare, enkle passord og manglende bruk av multifaktor autentisering. Virksomheter i Agder har blitt rammet av denne type dataangrep som følge av manglende systemoppdateringer. Dette har blant annet ført til at de har blitt utsatt for direktørsvindel. Angrepsvektorene blir stadig mer avanserte. Det kan blant annet ses i sammenheng med bruk av kunstig intelligens.

Målrrettede dataangrep er mindre utbredt, men forekommer. Virksomheter som er sårbare for målrrettede angrep har ofte ressurser og kapasiteter til å forebygge og håndtere dataangrep. Skal det gjennomføres målrrettede angrep mot slike virksomheter, ser en at cyberkriminelle blant annet leter etter sårbarheter blant virksomhetens underleverandører for å få tilgang. De mest sofistikerte angrepene går på å knekke sårbarheter i programvarer, såkalte nulldagssårbarheter. Dette er angrep mot sårbarheter som verken programutvikler eller brukere kjenner til, derav nulldagssårbarhet.¹³

13. Tolv departementer ble i 2023 rammet da IKT-plattformen de benyttet ble rammet av et slik type angrep.

Løsepengevirus fortsetter å være en av de største digitale kriminalitetstruslene i landet og verden for øvrig. Agder Security Forum melder om en økning i angrep med løsepengevirus. Når angriperne lykkes med datainnbruddet, begås det tyveri av sensitive data og kryptering med løsepengekrav. En tydelig trend de senere årene er at cyberkriminalitet og cyberkriminelle verktøy/kapabiliteter har blitt en handelsvare. Dette øker mulighetsrommet for kriminelle aktører til å bygge kapasitet.

Økt digitalisering på individ- og samfunnsnivå øker sårbarheten i det digitale rom. Trusselen består av et bredt spekter av kriminelle aktører med ulike intensjoner som utnytter bortimot et uendelig mulighetsrom. Agder består i stor grad av små og mellomstore bedrifter. Flere av disse vil bli rammet av dataangrep i tiden som kommer. Agder har også store aktører innenfor kraftindustrien, prosessindustrien og leverandørindustrien til olje- og gassektoren. Dette er virksomheter som er attraktive objekter og særlig sårbare for dataangrep og sabotasje.

«Cyberkriminelle anvender automatiserte verktøy som konstant leter etter sårbarheter i infrastrukturen og på denne måte får tilgang til datasystemene».

Trusler mot grensesikkerhet og
indre sikkerhet

8

Med trusler mot grensesikkerhet og indre sikkerhet menes kriminalitet som truer indre og ytre Schengen-grenser og tryggheten på territoriet. Det omfatter blant annet ID-misbruk og grenserelatert kriminalitet, som smugling av varer og migranter, i tillegg til ulovlig grensepasseringer, misbruk av legale migrasjonskanaler og ulovlig opphold.

8.1. Overordnet situasjonsbilde

Agder har en kystlinje som er 1466 km lang og utgjør seks prosent av den totale kystlinjen i Norge. Territorialgrensen betegnes som Agders ytre Schengen-grense, og er 252 km lang og går tolv nautiske mil ut fra grunnlinjen. Det er til sammen syv godkjente grenseovergangssteder med 18 anløpssteder i distriktet. Skipsfart som krysser Schengen yttergrense er i all hovedsak lasteskip og cruiseskip, og utgjør et mindretall av rundt 3000 årlige ankomster i Agder. Det er ikke avdekket irregulær migrasjon eller annen grensekryssende kriminalitet via ytre Schengen-grense. Det er ikke ensbetydende med at det ikke forekommer. Begrenset fysisk kontrollvirksomhet, det vil si fysisk gjennomgang av skipet, skaper et stort handlingsrom og lav oppdagelsesrisiko for denne type kriminalitet.

Av grenserelatert kriminalitet har det vært flere tilfeller av ulovlig smugling av betydelig mengde narkotika blant passasjertrafikken fra Danmark til Kristiansand. De siste årene har det blant annet blitt beslaglagt amfetamin, heroin og hasj. Nasjonalt har kokainbeslag økt både i antall beslag og mengde. Tollvesenet i Kristiansand og i landet forøvrig ser en økende trend med innførsel og utførsel av valuta, og det gjelder særlig innførsel av norsk krone. Det sammenfaller også med nasjonal trend som Økokrim har presentert. I 2022 ble det deklart ca. 8 milliarder norske kroner inn til landet, mens deklarasjon ut av landet var beskjedne 0,39 milliarder kroner. Handlingsrommet for smugling, samt ulovlig innførsel og utførsel av varer til og fra Kristiansand er stort. I kombinasjon med lav oppdagelsesrisiko og økt trafikk kan kriminaliteten øke i tiden fremover.

Migrasjon påvirkes av internasjonale forhold som konflikter, politisk tilhørighet, klima og fattigdom for å nevne noen. Jevnlig ankommer det utenlandske borgere uten oppholds- eller innreisetillatelse som søker asyl i Agder. Flere av dem mangler gyldige ID-dokumenter, og reisen viser seg ofte å være ulovlig både inn i Schengen og Norge. Flertallet av de som reiser irregulært til Norge har benyttet seg av menneskesmuglere. En metode blant irregulær migrasjon er misbruk av ID-dokumenter og forfalskede dokumenter. Det er kjent at ID-dokumenter, arbeidskontrakter og utdanningsdiplomer forfalskes i forsøk på oppholds- og arbeidstillatelse i landet. Nasjonalt har det vært en økning i avdekket ID-misbruk, og det er grunn til tro at det oppholder seg personer i Agder på feil grunnlag.

«Jevnlig ankommer det utenlandske borgere uten oppholds- eller innreisetillatelse som søker asyl i Agder».

Territorialkontroller fører jevnlig til bort- eller utvisning fra Agder, både på bakgrunn av overtredelse av utlendingsloven eller andre straffbare forhold. Personene dette gjelder er ikke en ensartet gruppe, men flere knyttes til straffbare forhold i Agder eller landet for øvrig.

POLITIET
AGDER POLITIDISTRIKT

AGDER POLITIDISTRIKT
Telefon: 38 13 60 00
Postadresse: Postboks 514 Lundsiden,
4605 Kristiansand

E-post: post.agder@politiet.no
Internett: www.politiet.no/agder

Januar 2024
Utgiver: Agder politidistrikt